

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 24 Noembrie st. v.

Un specimen de resonament la porunceală.

Vind, sânt acum câteva zile, se arătăm, că este în eroare dl Gavriil Ugron, când presupune, că Români, „societate“, ba chiar și „stat“, spriginesce pe „agitatorii“ din Ardeal, am luat de mărturie pe dl Ioan Brătianu, care a declarat în parlamentul român, că-i preferă pe Români emigrați de aici în România la numirile în funcțiuni față cu Români pământeni, numai ca să-i împace, fiindcă pe oamenii, care guvernează în România, îi supără agitațiunea, în care se află Români din țările coroanei ungare.

Sciam noi de ce luăm de mărturie tocmai pe dl Ioan Brătianu. Mai sânt în România și alți oameni politici, care, aflându-se la guven, fac tot ca dl Brătianu, deși poate că altfel vorbesc, când se află în opozițiune. Ne-am răzimat pe autoritatea d-lui Ioan Brătianu, fiindcă dl Ioan Brătianu stă de dece ani și mai bine în fruntea guvernului din România, este om popular la Români din țările coroanei ungare, are în genere reputațiunea unui înțelept om de stat, ba a sciut să-și câștige chiar și la Maghiari un fel de prestigiu. Nu are dar' nimeni să facă excepțiune contra mărturiei, pe care ne răzîmăm.

Nici n'a făcut nimeni până acum vre-o excepțiune.

Din contra unul dintre diarele guvernamentale din Cluj, „Magyar Polgár“, constată, că efectele politicei urmate de România oficială față cu frații nostri emigrați în România sânt binefăcătoare și pentru România, și pentru statul ungar.

Tot așa am dis și noi. Sânt binefăcătoare, fără îndoială, și pentru România, și pentru actualul stat ungar. Rămâne însă întrebarea, dacă ele sânt binefăcătoare și pentru noi Români din statul ungar îndeosebi, și pentru statul ungar în genere. N'am cercetat atunci și nu cercetăm nici acum, dacă pentru noi Români de aici și pentru patria noastră în genere sânt un câștig ori o pierdere miile de oameni tineri și calificați, care trec în o țeară vecină, ci ne-am mărginit și ne mărginim și acum a constata, că prin acele mii de oameni tineri, care toți au

cele mai intime relațiuni cu frații lor rămași acasă, România a câștigat asupra patriei noastre o înriurire culturală definitivă și hotărîtoare, contra căreia ori-și-ce luptă e zadarnică.

În schimbul acestei înriuriri România a scutit pe actualul regim al Ungariei de greutățile, pe care i-le-ar fi creat acele elemente nemulțumite, care au trecut în România, dacă ele ar fi rămas aici.

Am întreat dar': Ce ar fi astăzi în Ardeal, dacă toate aceste elemente s'ar afla încă aici?

Acum vine specimenul de argumentațiune.

„Ar fi lucru ușor să ne punem la cale cu ele, — ție guvernamentalul din Cluj; — să fie „Tribuna“ pe deplin liniștită, că n'ar peri lumea; ba chiar foarte lesne ne-am tîrgui cu ele, dacă ar pute să ajungă treaba la tîrguială.

„Cine a trecut în România? Statul ungar nu poate să-i dea pîne ori-și-cărui om ce scie ceti și scrie, și cu atât mai puțin poate să le dea celor ce nu scie limba statului. Acestia sânt martirii aceia. Acestia sânt persecutații. Terminându-și studiile în așezăminte de învățămînt românesce, după terminarea studiilor au o pozițiune falsă în lume, fiindcă nu scie limba statului. Sânt apoi, foarte firește, tînguiți. Trec hotarul, spun, că sânt persecutați din Ardeal, mai strigă câteva zile, apoi Brătianu le astupă gura cu câte un ciolan, fiindcă Brătianu nu le cere să scie limba maghiară. Apoi se face liniște, pântecul plin nu mai corăie.

„România poate să așeze cu lesnire pe emigrații nostri, ba îi și așteaptă, deoarece organizația ei modernă consumă mulți oameni, și România abia poate să producă atâți oameni, de câți are trebuință în serviciile publice.

„Noi ne bucurăm din toată inima, că scăpăm de câte un tîner cu cariera pierdută, dar' și România se bucură și ea, că primește elemente române instruite. Preste o sută de ani nu va fi în România familie, căreia să nu-i fi dat noi vre-un membru.

„Amîndouă statele umblă dar' bine în privința aceasta și nu se păgubesc.“

Până acî argumentațiunea nu e decât foarte interesantă.

Guvernamentalul din Cluj află, că e un lucru foarte firesc, ca noi Români, ori-și-câtă carte am scî, ori-și-cât de activi și de inteligenți am fi, să fim horopsiți în țeara aceasta, care e țeara noastră,

dacă nu scim limba maghiară. Dar' mai spune și un neadevăr, căci aproape toți aceia, cari au trecut în România, sciu și limba maghiară, ba mulți dintre ei atunci, când au trecut, o sciau chiar mai bine ca pe cea românească. Și cu atât mai învederat e neadevărul, când guvernamentalul vorbeste de tineri cu „carriere pierdute“.

Sânt și de acestia, căci tocmai stările de lucrari, cum este cea din Ardeal, produc existențele problematice. Dar' nu de acestia vorbeste dl Brătianu, ci de pleiada de oameni culți, de inginerii, medicii, profesorii și juristii, de oamenii de litere și de știință, care au trecut în România, fiindcă aicia n'au găsit teren de activitate și care acum iau în primele rînduri parte la lucrarea culturală a României. Fără îndoială, că România a câștigat, căci acestia sânt oameni, care pentru ori-și-ce țeară sânt un câștig. Statul ungar însă numai atunci ar fi câștigat și el, dacă i-ar fi înlocuit prin alți oameni de o mai mare valoare; i-a înlocuit însă — scim cu toții prin ce fel de elemente, pentru-că nu are altele mai bune.

Apoi, — o sută de ani sânt mult, — dar' dacă adevărat este, că preste o sută de ani nu va fi în România familie, căreia să nu îi fi dat noi vre-un membru, — dacă e adevărat aceasta, atunci, — preste o sută de ani Maghiarii să nu se mire, că Români de aici se vor simți mai acasă în România, ca aici în țeara aceasta. — Căci toate cauzele au efectele lor — cel puțin preste o sută de ani.

De aceea, așa credem noi, ar fi în interesul țării acesteia, ca să înceteze emigrațiunea elementelor române culte de aici înspre România și ca Românul cu știință de carte să nu fie silit a privi mereu spre București, așteptându-și mîntuirea dela guvernul român, fiindcă astăzi e dl Ioan Brătianu în fruntea aceluia guvern, dar' preste o sută de ani poate să fie vre-un om cu alte vederi.

„Dar', — ție guvernamentalul, — dacă aceste elemente ar rămâne aici, am scî și noi să găsim mod spre a le molcomi. Înainte de toate i-am pune pe tinerii români limba maghiară; am pune gimnaziile sub controlul cuvenit, am purta grije de pîne și preste douăzeci, treizeci de ani n'ar mai fi acei nemulțumiți.

„Și am face-o aceasta din cauza, pentru-că acele elemente ne-ar sili, ne-ar crea de exemplu greutăți, care ar cere o cură radicală.

„Sîntem convinși, că acele elemente ar dispără de pe fața pămîntului, mai ales dacă am revisui și legea de presă și n'am permite, ca ori-și-ce om să agiteze contra statului“.

Nici că se poate un resonament mai comod, — și fericit omul, care se poate mulțumi cu el.

S'au dus aceia, care, dacă ar fi rămas aici, ar fi silit pe statul ungar să procedă la o cură radicală: dacă ei ar fi rămas aici, cura ar fi trebuit să se aplice; deoarece-și ei au plecat, miseria socială poate să se perpetueze, deși ar pute statul ungar să-i pună capăt, mai ales dacă s'ar revisui și legea de presă în sens reacționar.

E în adevăr de neînțeles, că nu se face această revisuire, dacă efectele ei ar fi atât de mari! — de neînțeles este, că nu se procede la cura radicală, pentru-ca oamenii să nu mai treacă de aici în România, ci să rămână aici și să se supună orbesce rasei maghiare domnitoare!

Vorba însă, pe cât scim noi, nu e de aceasta, ci de cu totul altă-ceva.

Adevărul admis în țesă generală este, că poporul român și poporul maghiar sânt legate prin marile interese de conservare națională, și de aceea oamenii de stat ai Românilor și oamenii de stat ai Maghiarilor trebuie să-și dea silința de a pregăti o apropiere sinceră și durabilă între Români și Maghiari, înlăturând tot ceea-ce poate să provoace neînțelegeri, mînie și ură între aceste două popoare.

Aceia, care nu-și dau silința aceasta, servesc cauza dușmanilor comuni și îndeosebi și cauza Rusiei, — ear' oamenii de stat ai Maghiarilor nu-și dau silința aceasta, cum i-și-o dă, ceea-ce recunoaște guvernamentalul din Cluj, actualul șef al guvernului român, și cum ni-o dăm, ceea-ce guvernamentalul nu recunoaște, și noi, cari spunem și cu și adevărul asupra sentimentelor poporului român.

Măsuri represive poate să iee guvernul ungar contra celor ce i-se opun, poate să-și cumpere pe oameni, poate să astupe gura celor ce spun adevărul, — fie cu favoruri, fie cu amenințări, poate să obțină rezultatul, că vom tăce și noi, căci, să ne creadă Maghiarii, că mai comod ne este

Foița „Tribunei“.

In regatul Carmen Sylvei.

(Urmare.)

Aproape de capătul apusean al acelei fațade întoarse spre meadă-și ese din linia generală un massiv turn în patru colțuri, al căruia înalt acoperiș piramidal, cu lărga lui streșină, seamănă în partea inferioară cu o lată pělărie dată în jos; la oare-care înălțime el se frînge și poartă căpriorii învelișului superior, tot în patru colțuri și acesta, continuând într'un unghiu mai ascuțit liniile părții inferioare. E caracteristic cocheta și vesela formă a acoperișurilor de turn, pe care o găsim adese-ori la zidurile germane din secolul al XVI și din al XVII. Despre resărit fațada se încheie cu un mai mic turn rotund, așezat la colț și acoperit în formă de con ascuțit, asemenea unei pělării tiroleze. Amîndouă turnurile sânt la virfurile lor împodobite cu ornamente de fer ciocănit, gingaș lucrate și în parte suflate cu aur; din acoperișurile amîndurora se deschid ferestri acoperite cu înveliș ascuțit. Amîndouă turnurile au de giur împregiur, pe sub streșina lată, câte un balcon de lemn. La amîndouă partea de din sus, dela balcon până sub streșină, e clădită din cărămidă în paiantă, ear' partea inferioară e deopotrivă acoperită cu tencuială de culoarea pietrii naturale; colțurile celor patru ziduri ale turnului mare sânt încheiate cu petri cubice așezate la depărtări mai mari

și mai mici una de alta și eșite departe din fața zidului. Zidul, care formează fațada întoarsă spre meadă-și a turnului celui mare, e tăiat în primul etagiu de o fereastră mare, înaintea căreia sânt zăbrele de fer curbate în partea lor inferioară, un admirabil product al fărâșierii de lux din München; în parterul înalt se află apoi o lată fereastră împărțită în două, cu un altan înaintea ei, ear' jos în temelie o ușă, care duce în suteranele din această parte.

Turnul cel rotund și mai mic din colțul dela resărit se răzîmă de un risalit, care cu acoperișul lui înalt și ascuțit și cu streșina lui cea de tot mare ese întocmai ca turnul cel piramidal departe preste linia fațadei, în care se află, și are în parter o fereastră foarte lată, în primul etagiu un cerdac mare și o ușă cu geamuri în umbra largului acoperiș așezat pe stîlpi de lemn cu o galerie de lemn înaintea ei. Înaintea zidirii dela mijloc, mai late, mai joase și așezate ceva mai spre fund, între acest risalit și turnul cel mare, se întinde la parter o logie cu cinci arcade. Din parapetele de lemn ale acesteia se ridică stîlpi de lemn energie ciopliți, care spriginesc galeria deschisă a primului etagiu, așezată în fața ușilor cu geamuri și compusă din trei cerdacuri mai mici, lucrate cu multă gingășie. Virfurile acoperișurilor dela aceste sânt și ele împodobite cu ascuțiri de fer grațios ciocănite și în parte suflate cu aur.

Fațada întoarsă spre resărit înfățișează și ea o mare varietate de părți eșite din linia generală cu acoperișuri ascuțite, între care una, deasupra căreia se ridică un acoperiș piramidal

în felul turnului, înalt, subțiet, ascuțit și așezat pe căpriori desvîliți, avînd în ambele etage alte părți mai întrate cu ferestri mari. În fața acestei părți orientale se află o curte acoperită cu frunzișul de viță, care se urcă preste pergola de deasupra ei. Temeliile zidirii aici se continuă ca zid de împrejmuire întrerupt prin arcade și acoperit de frunziș, de asupra căruia se află o galerie deschisă.

Întrearea se află la meadă-noapte, în partea despre coasta acoperită cu pădure, unde se deschid cele două portaluri din fața scărilor ce conduc în coridoarele parterului înalt.

În partea apuseană a turnului celui mare se află, lipită de zidire, o încăpăre în forma unui pătrar de cerc, în care e așezată florăria de iarnă și care deschide trecerea spre frontul dela apus, ale căruia ferestri se deschid spre curte, între castel și casa de cavaleri.

Afară de o singură statuă, așezată la temeliile pergolei, un lăncer, nici un ornament plastic ori pictural nu împodobesc externul zidirii. Însă tonul galben-cenușiu al pietrii cioplite și al tencuiei, fața auriu-brună a lemnăriei din galeriile de stîlpi, din cerdacuri, console altane, din căpriori și din grinziile de paiantă, colorarea roșie-palidă a cărămidilor din zidurile etagelor de sus, cenușiu-albastru al lespeșilor și al plumbului de pe acoperișuri, fierul și auriturile zăbrelelor și al ornamentelor ciocănite, verdele și tomnaticul galben-roșu din frunzișul plantelor urcătoare, toate îi dau prin armonica lor împreunare interesantei zidiri o plăcută înfățișare polichromă.

Mult mai tainică decât la lumina zilei e impresiunea, pe care o produce castelul și împregiurimea lui serile, cum erau acele, cu care s'au încheiat toate zilele, pe care le-am petrecut aici.

Lumina rece și arginție a lunii pline ori abia puțin scădute se revărsa preste pădurile întunecate, preste pajiștea rouată de pe colina castelului, preste zidurile de stîncă dispărute în ceața depărtării și preste castelul cu turnuri ce strălucia de pe acoperișurile lucii, se reflecta de pe coloana de apă și de pe vîlul de picături ce aruncă în sus fîntăna din mijlocul pajiștei de pe colină și pe ici pe colo, străbătînd câte-o rață prin acoperemîntul de crengi de brad și de fag, se refrînge în undele Peleşului ce murmură în adîncul văii. Eară prin ferestriile castelului prin toate se revărsa în noaptea luminată de lună zarea lămpilor electrice, rîșietic refrîntă prin geamurile multicolore, luptându-se cu lumina albăstră a lunii și perđându-se în cele din urmă în ea. — Efectul întregii scenarii ar fi fără îndoială mult mai fantastic și mai feeric, dacă din virful stîlpilor de telegraf dela marginea drumului ce trece pe sub colina castelului n'ar arunca și marile lămpi electrice — lumina lor albă și vie, în fața căreia slaba zare arginție a sîrmanei lune abia-abia mai ese la iveală și prin care se perde parte mare din farmecul adimenitor, pe care numai în mijlocul nopții tăcute poate să-l aibă.

(Va urma.)

să tăcem decât să vorbim, — toate le poate, — dar' așa nu are să câștige pentru Maghiari nici iubirea, nici încrederea Românilor, ci va face numai imposibilă pozițiunea acelor dinte oamenii politici ai Românilor, care tot își mai fac iluziunea, că este cu puțință o sinceră și durabilă apropiere între Români și Maghiari.

O regretabilă neînțelegere.

„Românul“ din București publică în numărul dela 4 Decembrie a. c. următorul prim-articol:

Ministrul de comerț al Ungariei, contele Széchényi, a avut cu alegătorii săi la Kaposvár o întrunire Sâmbătă trecută.

În calitate de reprezentant al națiunii și mai cu seamă în calitate de membru al cabinetului Tisza, contele Széchényi a vorbit alegătorilor săi despre cele trei mari cestiuni, care agită opiniunea publică în Ungaria, și anume: despre cestiunea agrară, despre compromisul economic cu Austria și despre convențiunea comercială a României cu Austro-Ungaria.

Nici „cestiunea agrară“, nici „compromisul economic“ al Austriei cu Ungaria nu ne interesează.

Ceea-ce ne atinge în discursul ministrului de comerț al statului vecin, este fondul și forma declarațiilor ce el a creșut de cuvânt a face cu privire la convențiunea comercială a Austro-Ungariei cu România.

Discursul ministrului a fost reprodus de ziarul dlui Tisza, „Nemzet“, și apoi reprodus în traducțiune germană de „Pester Lloyd“ și de „Neue Freie Presse“.

Publicitate s'a dat deci îndestul acestui cap de operă de elocvență ungurească și ministerială.

Contele Széchényi, ministrul de comerț al Ungariei, acum în ajunul reînțepirii negociațiilor cu România, și-a luat în cestiunea convențiunii, ceea-ce dl Jules Ferry obicinua a numi în Franța, când era prim-ministru, „covenita postură“.

Și această „covenita postură“, această atitudine este ungurească, deci insultătoare pentru demnitatea statului român.

„Guvernul ungar, a șis alegătorilor săi ministrul de comerț din Pesta, guvernul ungar a întrerupt negociațiile și a declarat, că el nu va mai negocia cu România, atât cât guvernul de acolo nu se va ruga el însuși pentru încheierea convențiunii (bis die dortige Regierung nicht selbst um den Abschluss des Vertrages bitten wird).“

„România, a continuat ministrul ungar, România a făcut și aceasta (Romänien hat dies auch gethan) — adică România s'a rugat, a implorat ca să se reînceapă negocierile și să se încheie convențiunea.

Astfel vorbește ministrul de comerț al statului vecin; astfel a creșut contele Széchényi să facă prefața începerii negociațiilor din Decembrie viitor.

Că prepară admirabil de bine terenul; că invită pe Români a porni cu inimă bună pentru reînțepirea negociațiilor; că înlesnește foarte mult sarcina Austriei — lucrul se poate judeca pe deplin după aceste cuvinte ale ministrului de comerț al Ungariei, cuvinte pe cari comitele Széchényi trebuie să le fi împodobit cu multe altele tot atât de gingașe la adresa României.

Și presupunem aceasta întemeindu-ne pe o altă parte a resumatului publicat de „Nemzet“, în care, cu aceeași măsură și corecțiune ungurească, ministrul Széchényi vorbește de încheierea primei convențiunii comerciale, pe care Austro-Ungaria s'a coborât a o subsemna alături cu un stat vasal Turciei și de nimeni luat în băgare de seamă.

Acum câteva zile, vorbind aci de conferențele preliminare ale ministrului de comerț din Austria, marchisul de Bacquehem, cu reprezentanții Ungariei dela Pesta, cu comitele Széchényi și cu alți economiști, mari economiști ungurești, diceam că, dacă greutatea se vor ivi, ele vor veni din partea Ungariei; că recunoaștem bună-voința Austriei și oamenilor săi de stat; că nu voim să servim de dar de împăcăciune între Austria și Ungaria.

Seriam aceste Joi 25 Noembrie trecut; Sâmbătă 27 Noembrie, ministrul de comerț al Ungariei da plină dreptate ziselor noastre în discursul său dela Kaposvár.

Mai comenta-vom afirmațiunile ministrului ungurec? Mai stărui-vom asupra destăinuirii făcute alegătorilor din Kaposvár, că guvernul României se roagă de guvernul Ungariei să înceapă din nou negociațiile?

Nu credem de trebuință; ele arată singure chiar fără nici un comentariu, intențiunile, de care sânt animați cei din Pesta precum și forma ce înțeleg a da acestor intențiuni.

Așteptăm acum să vedem cum guvernul M. S. Regelui Carol va răspunde la insolențele ministrului de comerț al M. S. Regelui Francisc Iosif al Ungariei.

Am reprodus întreg acest articol, ca să vadă și cetitorii noștri, cât de mult poate să strice ușurința și lipsa de bunăcredință, care atât de adese-ori străbate din coloanele ziarelor maghiare.

Adevărul este, că ministrul nostru de comerț nu a emis, ori cel puțin nu a voit să emiță la Kaposvár ideile, ce au produs în cercurile politice dela Dâm-

bovița legitima indignațiune, căreia „Românul“ îi dă expresiune. Raportatorii ziarelor maghiare au creșut însă că-i fac ministrului un bun serviciu, că-i cresc popularitatea, dacă-i pun în gură nise cuvinte, pe care un ministru, care e totodată și om serios, nu poate să le rotească.

„Pester Lloyd“ a publicat Mercuria trecută, în edițiunea de seară cea mai formală desmintire în privința aceasta, desmintire, pe care noi am reprodus-o în numărul de alaltăieri (5 Decembrie) al „Tribunei“.

Tragem luarea aminte a colegilor noștri dela „Românul“ asupra acestei desmintiri cu atât mai virtos, cu cât ea se încheie cu cuvintele:

„Dacă modul, cum ar fi vorbit ministrul ungurec de comerț despre compacitenții români, a deșteptat legitimele susceptibilități ale acestora, noi îi putem de deplin liniști, deoarece în adevăr ministrul n'a scăpat nici o vorbă, care ar pute să vătămă delicateta ce se cuvine față cu guvernul român și cu populațiunea română“.

Vecinii noștri de preste Carpați, dacă ar fi avut cuvinte de a se simți atinși, au primit satisfacțiunea ce li se cuvine, — și putem spera, că stabilirea bunelor relațiilor comerciale nu va întâmpina greutăți, preste care sânt acum câteva luni de zile nu s'a putut trece.

Plângerea Năseudenilor la Tron.

(Urmare și fine.)

Umilit subscrisa populațiune nu poate înțelasa la acest loc a aduce înaintea Maiestății Voastre cesară-regească apostolică simplă și nefățărit încă o împregiurare faptică, care dă prilegiu și îndeamnă pe dl comite suprem Br. Bánffy la comiterea mai sus expuselor uneliri fără nici o considerare. În procesul Kemény-ian între acuatori se află și bar. Kemény György, soorul dl-ului comite Br. Desider Bánffy. Apucăturile mai sus citate ale dl-ului comite suprem, precum și altele aci neatinsse din această stare de lucruri își află explicarea lor și altă explicare a stării faptice e de prisos, deoarece e clar și limpede, că dl comite suprem în procesul mai sus amintit este interesat pentru sine și familia sa, numai cât credincioasa populațiune cu devoțiune subscrisă își permite a aminti, că această procedere egoistă nu se unesece nici cu datoria sa oficială, ca comite suprem, comisar regec și guvernial, nici cu rangul seu de nobil și baron. Ne vedem constrânși a accentua preumilit această împregiurare și înaintea Maiestății Voastre cesară-regească apostolică cu atât mai virtos, cu cât și în arătarea aceluș sub /28 ne-am permis a aminti aceasta chiar înaintea înaltului minister reg. ung. de interne și această împregiurare a fost trecută cu vederea din partea numitului for înalt.

Maiestate!

Fondurile scolastice și de stipendii năseudene sânt proprietatea fostilor grănițeri. Ei au întemeiat aceste fonduri din averea lor proprie, și Maiestatea Voastră ces. reg. apostolică V'ați îndurat a recunoașce aceasta în rescripțele preînalt referitoare la aceste fonduri precum și prin preînalta sancționare a actului fundațional.

Asemenea sânt proprietatea exclusivă a fostilor grănițeri munții și pădurile, și aceasta a lor proprietate se întemeiază încă din timpuri străvechi pe diploma regelui Mathia și pe donațiunile cuprinse în diploma de militarizare din anul 1766. — Acest drept s'a intabulat pe numele lor încă la înființarea grăniței militare în cărțile fonciare introduse prin ordinațiunea consiliului aulic de războiu, alăturată aici sub /30; fostii grănițeri au posedat și folosit acest bun și avere a lor în decurs de secol în cea mai mare liniște, ear' dacă dînsa în cas (ce altcum nu se admite), că nu ar avé alte titluri de drept, atunci e destul, că fosta populațiune grănițerească în timp de un secol și-a vîrsat sângele pe câmpul de onoare pentru tron, dinastie și patrie mai în toate țerile Europei, ear' nu familiile și adunăturile venite din toate țerile Europei după desființarea grăniței militare.

Chiar numai aceste prestațiuni ar fi de ajuns pentru câștigarea dreptului de proprietate asupra fondurilor scolastice și asupra munților și a pădurilor.

Preasupus subsemnata populațiune nu pricepe de aceea, cum încearcă comisiunea ministerială și în urma acesteia Excelența Sa ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune pe cale politică a face părtașea folosința din fondurile scolastice aparținătoare fostilor grănițeri și pe familiile emigrate, și preste tot cum se încearcă înaltul regim reg. ung. a subtrage dela fostii grănițeri nu numai fondurile scolastice, ci și munții și pădu-

riile, și a le transpune asupra altora neîndreptățiți. —

Această procedere, umilit subscrisa populațiunii îi vine cu atât mai enigmatică, cu cât din partea grănițerilor o astfel de pretensiune nu s'a ridicat nici când.

Astfel de drepturi și pretensiuni după înțelesul legilor existente nu se pot valida pe cale politică sau administrativă, cu atât mai puțin cu prilegiul formării statulelor de administrație, aceste trebuie să se valideze înaintea judecătorecilor și acolo să se hotărască în înțelesul dreptului civil asupra cestiunii, ce e al meu și ce e al teu.

Un statut de administrație, compus în înțelesul înaltului ordin al Excelenței Sale d-nului ministru de culte și instrucțiune, nu poate și nu este iertat să se aștearnă spre aprobare mai înaltă, pentru-că acel statut ar sta în contradicțiune cu actul fundațional aprobat mai înainte cu ddo 23 Martie 1871 pe baza propunerii așternute decătră înaltul guvern prelungă o motivare îndestulătoare.

Preumilit subsemnata populațiune cuatează dar' prin reprezentanții săi autorizați ca sub /31—38 a așterne la treptele preînaltului tron al Maiestății Voastre ces. reg. apostolice preaumilita rugare:

Ad a) Să Vă îndurați, Maiestatea Voastră ces. reg. apostolică, a da preînalta sancțiune statutului de administrațiune de data Năseud, 12 și 13 Octomvrie 1885, compus de comitetul de administrațiune al fondurilor pe baza principiilor cuprinse în actul fundațional provădat cu preînalta sancțiune, și în tot cazul a nu încuviința nici una dintre măsurile luate de înaltul guvern cu scopul de a mărgini dreptul de dispozițiune al fostilor grănițeri ca proprietari ai fondurilor, ci dacă s'ar ivi necesitatea de a cere dela subscrisa populațiune supusă și credincioasă și respective dela comitetul ales de ea pentru administrarea fondurilor date și informațiuni, ori în cazul de nesperat, că înaltul guvern ar substerne la preînalta aprobare vre-un statut de administrațiune basat pe falsele principii cuprinse în emisul Excelenței Sale d-lui ministru de culte și instrucțiune publică, Maiestatea Voastră să Vă îndurați a nu-i da aprobarea, — a detrage domnului comite suprem, Br. Bánffy, care urmărește scopuri contrare fondurilor scolare și de stipendii și în genere intereselor vitale ale devotat subscrisa populațiunii, calitatea de comisar regal și a scoate din vigoare măsurile ce a luat contra actului fundațional.

Ad b) Să Vă îndurați, Maiestatea Voastră ces. reg. apostolică, a dispune, ca numitul domn comite suprem să fie destituit din postul seu de comisar regal în ceea-ce privește pădurile, ca măsurile nemotivate și ilegale, prin care fostele comune grănițerești s'au încureat în cele mai nenorocite procese și au fost expuse la pagube incalculabile, să fie cassate și ca comunele între marginile legii și sub controlul legal preleser al autorităților superioare să administreze ele însuși veniturile pădurilor și să le folosească potrivit cu trebuințele lor.

Ad c) Să Vă îndurați, mai departe, Maiestatea Voastră ces. reg. apostolică, a scăpa pe populațiunea devotat subscrisă de presiunea domnului comite suprem, care este prea interesat în procesul cu familia Kemény, înlocuindu-l, pentru durata procesului, în dignitatea de comite suprem cât pentru comitatul Bistrița-Năseud, în care această dignitate nici că i-s'a conferit, decât în mod provizor, și dispunând cassarea măsurilor ce el a luat cu scopul de a ne pune în nepuțință să continuăm procesul susamintit. În sfirșit, în cazul, când înaltul guvern ar îmbrățișa ideea ivită în comisiunea ministerială de a le lua prin prezentarea unor proiecte de lege fostilor grănițeri toate mijloacele pentru apărarea vechilor lor drepturi de proprietate și de posesiune, Maiestatea Voastră ces. reg. apostolică să Vă îndurați preagrățios a refusa aprobarea prealabilă a unor asemenea proiecte, a le respinge cu totul în interesul menținerii statului quo legal.

Cu cel mai adînc devotament pentru populațiunea fostului al doilea regiment de infanterie de grăniță românească Nr. 17, acum în comitatul Bistrița-Năseud.

Bistrița, 28 Octomvrie 1886.

Danil Luca m. p., Gavril Manu m. p.,
advocat. advocat.

Revista politică.

Sibiu, 22 Noembrie st.

În ședința de Sâmbătă a camerei franceze cabinetul Freycinet a primit un vot de neîncredere și în urma acestuia și-a dat demisia. Se tracta de cestiunea subprefecților și o parte a membrilor camerei franceze pretindea, ca aceia să se

șteargă pur și simplu din lista funcționarilor, cu atât mai virtos, cu cât ei sânt de prisos și costă prea multe parale. Se înțelege, guvernul nu voia să se lipsească de acești funcționari, care îi făceau multe și mari servicii cu prilegiul celor din urmă alegeri, și venind treaba la vot, guvernul a rămas în minoritate cu 13 voturi și astfel ministerul Freycinet fu silit să demisioneze.

Crisa a produs o generală vămășeală în Franța și nimeni nu poate să cum se va rezolva. Freycinet a șis presidentului republicii, că între împregiurări cum i-le-a pregătit lui camera, nu mai simte în sine puterea, de a conduce afacerile nici în lăuntru nici în afară, unde au a se face o mulțime de negociațiuni. Cu toate aceste presidential a rugat cu stăruință pe ministrul-president să rămână în funcțiune, făcându-l atent la primejdiile crizei acum, când budgetul nu e regulat și votul camerei nu mai ofere nici o garanță pentru o rezolvare. Guvernul persista însă a-și susține demisionarea și astfel trebuia să se publice și în foaia oficială nota despre demisionarea lui.

După-ce camera franceză a trecut preste greutățile principale ale debaterii budgetare, după-ce anume s'au rezolvat întrebările, dacă au a se conține împrumuturi și a se crea noue dări, dacă au să se acordeze creditele pentru Tonking și Madagascar etc., — cestiunea subprefecților se priva de toată lumea de o cestiune secundară. Și chiar această împregiurare ne îndreptătesce a crede, că motivele demisionării dlui Freycinet sânt mult mai adînci și de o importanță politică mult mai mare, decât un fleac de cestiune, cum e și desființarea posturilor de subprefecți, să fi făcut aceștia cât de mari servicii guvernului cu prilegiul alegerilor.

Dacă avem în vedere cestiunea bulgară și în legătură cu aceasta apropierea între Rusia și Franța și rețea, ce în fond totuși există între Rusia și Germania, ușor am pute veni la concludiunea, că neînsemnata cestiune a subprefecților e numai un pretext de demisionare, spre a lăsa locul altuia, care nu e de loc angajat față cu Germania în ceea-ce privește politica externă a Franței. Și astfel criza ministerială din Franța își perde caracterul unei cestiuni curat interne și poate deveni o importanță cestiune externă, ce ar avé consecunțe foarte funește pentru pacea europeană.

Tot atât de favorabile păcii europene sânt și lucrurile ce se petrec în Germania, sau mai bine șis discursurile, ce se rostesc în dieta imperială germană din incidentul cunoscutului proiect al ministrului de războiu german. Ceea-ce a șis Vineri ministrul de războiu german, dl de Bronsart pentru de a-și motiva proiectul, a repetit-o Sâmbătă bētrânul general Moltke, dar' mai aspru și mai apăsător, cu o autoritate, de care se bucură acest vechiu măiestru de războiu. „E un groaznic adevăr, că înarmarea statelor, pe care chiar și statele bogate cu anevoie o pot suporta timp mai îndelungat, împinge cu necesitate spre o apropiată hotărâre. Și în faptă, e foarte regretabil, că din aceasta rezultă și pentru Germania necesitatea unei exorbitante înmulțiri a puterii armate. Vina însă la aceste este Franța, cu care e imposibilă ori-ce împăcare, câtă vreme pretinde îndărēt două provincii originar germane. Cartușele vor fi cele mai practicabile hărțiri!“ — Acest din urmă citat a fost adevăratul simbur al posomoritei prorociri, drept ceea-ce se prezentă întreg discursul lui Moltke, și se potrivește de minune cu același ton declararea generalului german, că siguranța Germaniei se bazează singur numai pe armata sa și că alianța germană-austriacă e foarte de prețuit, dar' un stat mare există numai prin propria lui putere.

Discursul lui Moltke va face o impresie deprimătoare în Franța, dar' nici în Austro-Ungaria nu o fi făcând o impresiune prea entusiastică. De Rusia n'a făcut Moltke nici o amintire, se pare că aceasta și pentru el e deocamdată un *noli me tangere*.

Într-aceste deputațiunea bulgară și-a început „voiajul“. Alaltăieri seara a sosit în Belgrad și ieri avea să fie primită în audiență decătră regele Sârbiei.

*) Urmăază câteva cuvinte, pe care noi nu le putem reproduce.
Red. „Tribunei“.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 30 Decembrie a. c. imobilele Carolinei Iszekutz decătră trib. reg. din Becherecul-mare.
— 20 Decembrie a. c. imobilele Lidiei Magyari decătră trib. reg. din Brașov.
— 31 Decembrie a. c. imobilele lui Gottlieb Stahler senior și soția decătră trib. reg. din Sibiu.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Postul de învățător gr.-or. în Banloc (protopresbiteratul Ciacovei, diecesa Caransebeșului) cu următoarele emolumente: 1. În bani gata 140 fl.; 2. 25 hect. de grâu și 12-50 hect. de cucuruz; 3. Pentru lumini și sare 6. fl. Pentru lemne 20 fl. Pentru scripturistă 8 fl.; 4. Pentru participare la conferențe 5 fl. La reuniune 5 fl.; 5. Paie pentru încălzirea scoalei și chilia învățătorului după trebuință; 6. 1 1/2 jugere de pământ arător. — Dela înmormântări unde va fi poftit 33 cr. — Cuartir liber cu 2 chilii și grădina de legumi. — A se adresa până la 7 Decembrie v. la oficiul protopresbiteral în Ciacova (cottul Timișului).

— Postul de învățător gr.-or. în Grădiștea-mică (protopresbiteratul Vârșefului, diecesa Caransebeșului) cu următoarele emolumente: 1. În bani gata 300 fl. v. a.; 2. Pentru cercetarea conferențelor 10 fl.; 3. Pentru scripturistă 5 fl.; 4. Pentru curățirea scoalei 5 fl.; 5. Două jugere de vie; 6. Patru orgii lemne; 7. Cuartir liber și grădina de legumi. — A se adresa până la 7 Decembrie v. la respectivul oficiu protopresbiteral în Mercina per Văradia.

— Postul de paroh gr.-or. în parochia de cl. III. din Hepria-română (protopresbiteratul gr.-or. al Albei-Iuliei). Emolumentele sânt: 1. Casa parochială cu 2 odăi, o cămară cu celar, grajd și grădina de legumi în extensiune de 12600; 2. Porțiune canonică arător 4 jugere 7500, vie 77200 fenaț 42500; 3. Dela 90 familii câte o ferie de must (à 8 cupe), precum și câte o ți de lucru; 4. 2 cimiterii de pomi în extensiune de 52500; 5. Venitele stolare regulate în sinodul parochial, ținut în 12 Septembrie

a. c.; 6. Toate aceste emolumente aduc la an un venit de aproape 400 fl. v. a. — A se adresa până în 20 Decembrie st. n. la oficiul protopresbiteral gr.-or. din Alba-Iulia.

Economic.

Piața din Brașov, 3 Dec. Grâul hectolitra fl. 5.40, grâu mestecat fl. 3.30, secara fl. 3.20, orș fl. 3.20, ovės fl. 1.90, cucuruzul fl. 3.35, mălaiul fl. 6.—, mazerea fl. 6.—, linteia fl. 9.50, fasolea fl. 3.—, crumpenele fl. 1.— carnea de vită p. kilo 28 cr., carnea de porc 36 cr., carnea de berbec 20 cr.

Tergul de râmători în Steinbruch. In 4 Dec. n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 39.— cr. până 41.— cr. unguresci grei, tineri 41.— cr. până 41 1/2 cr., de mijloc 41.— cr. până 41 1/2 cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr., marfă terănească, grea 38.— cr. până 39.— cr., de mijloc 39.— cr. până 40.— cr., ușoară 37.— cr. până 40.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 40 1/2 cr. până 41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., transito ușori 40 1/4 cr. până 41.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 400 cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 4 Decembrie st. n. Budapesta: 7 9 14 27 37.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 19 Noembrie 1886.

Table with columns: Vândătorii, Cumpărătorii, felul, hectol., greut. libru, prețul lei în aur. Lists various grain transactions and prices.

Operațiile efectuate în 20 Noembrie 1886.

Table with columns: Tehner, Sasu, Politi, Sasu, Vamuri, Panaitescu, Vriioni, Chrisoveloni, Dimitriadi, Marchiani, Schmierer, Galatiat, Marchiani, Travlo, G. Mendl, Hali Efendi, Bellet, Grâu, 1000/58, 4100/56 1/4, 4700/59 1/4, 950/57, 700/57 1/2, 3500/58, 1100/57, 700/54 1/4, 1450/41 1/2, 1100/54, 11.55, 9.70, 11.70, 10.35, 10.—, 10.77, 10.15, 9.25, 3.95, 6.80.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 4 Decembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 8.90, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.50 până 8.80, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.50 până 8.85, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 8.90, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.45 până 8.85.
Secara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6.40 până 6.60. (Orđ nutreț) 60—62 Kilo fl. 6.50 până 7.80; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.20 până 10.—.
Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.20 până 6.40.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.05 până 6.10; de alt soi fl. 6.— până 6.05.
Rapița fl. 9.25 până 9.75; de Banat fl. 8.25 până 9.—.
Mălaiu (unguresc): fl. 5.20 până 5.50.
Tempul de furnisare.
Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.20 până 9.22 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.75 până 8.77.
Secara (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 6.71 până 6.73.
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.60 până 6.62.

Cursul pieței din Sibiu

din 6 Decembrie st. n. 1886.
Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.88 vënd. 8.44
Lire turcesci . . . " 11.15 " 11.25
Imperiali . . . " 10.15 " 10.25
Ruble rusesci . . . " 1.17 1/2 " 1.19

Bursa de Budapesta

din 4 Decembrie st. n. 1886.
Renta de aur ung. 60/0 . . . —
" " " 40/0 . . . 105.65
" " hârtie " 50/0 . . . 94.40
Imprumutul căilor ferate ung. . . . 151.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . 100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . 127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . 120.—
Bonuri rurale ung. . . . 104.50
" " " cu cl. de sortare . . . 104.50
" " " bănățene-timșene . . . 104.50
" " " cu cl. de sortare . . . 104.50
" " " transilvane . . . 104.50
" " " croato-slavone . . . 105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 99.—
Imprumut cu premiu ung. . . . 124.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . 125.25
Renta de hârtie austriacă . . . 84.—
" " argint austriacă . . . 84.90
" " aur austriacă . . . 115.—
Losurile austr. din 1860 . . . 139.—
Acțiunile băncii austro-ungare . . . 884.—
" " de credit ung. . . . 307.75
" " " austr. . . . 298.60
Argintul . . . —
Galbeni împărătesci . . . 102.—
Napoleon-d'ori . . . 5.93
Mărci 100 imp. germane . . . 9.96
Londra 10 Livres sterlingi . . . 126.05

Bursa de Viena

din 4 Decembrie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 60/0 . . . —
" " " 40/0 . . . 105
" " hârtie " 50/0 . . . 94
Imprumutul căilor ferate ung. . . . 152
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . 100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . 120.—
Bonuri rurale ung. . . . 104
" " " cu cl. de sortare . . . 104
" " " bănățene-timșene . . . 104
" " " cu cl. de sortare . . . 104
" " " transilvane . . . 104
" " " croato-slavone . . . 105
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 98
Imprumut cu premiu ung. . . . 124
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . 125
Renta de hârtie austriacă . . . 84
" " argint austriacă . . . 84.90
Renta de aur austriacă . . . 115
Losuri austr. din 1860 . . . 139
Acțiunile băncii austro-ungare . . . 884
" " de credit ung. . . . 307
" " " austr. . . . 298
Argintul . . . —
Galbeni împărătesci . . . 102
Napoleon-d'ori . . . 5.93
Mărci 100 imp. germane . . . 9.96
Londra 10 Livres sterlingi . . . 126

Bursa de București.

Cota oficială dela 4 Decembrie st. n. 1886.

Renta amort. (50/0) . . . Cump. 94.— vënd. 94
" Rur. conv. (60/0) . . . " 86 1/2 " 87
Act. de asig. Dacia-Rom. . . . " 264.— " 266
Banca națională a României . . . " 1010.— " 1020
Impr. oraș. București . . . " 33.— " 35
Act. de asig. Națională . . . " — " —
Credit mob. rom. . . . " — " —
Serisuri fonciare urbane (50/0) . . . " 84.— " 85
Schimb 3 luni . . . " 25 13/4 " —
Societ. const. . . . " 104.— " —
Aur . . . " 17.— " 17

Anunț.

Societatea de împrumut și păstrare generală extraordinară în Năseud din Aurora" din Năseud va ține adunare generală extraordinară în Năseud la 2 Ianuarie 1887 st. n. 10 oare m. în edificiul scoalei normale.

Obiectul:

Modificarea statutelor.

Năseud, 28 Noembrie 1886.

Consiliul administrativ

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Large table with multiple columns showing train schedules between various cities like Budapest, Brașov, Sibiu, and others. Includes columns for train type (Tren mixt, Tren accelerat, etc.) and departure/arrival times.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.